

MALINA

Tížiny

Ondřej Hložek

MALINA

© Ondřej Hložek, 2011
Nakladatelství Dalibor Malina, 2011

ISBN 978-80-903890-7-6

Městem jsem

PÍSEŇ O LIDECH A NEČASU

*Sem tam kapkou
schází do ulic déšť.
Pořezává zesvětlené
vlasy večera.
Na pomoc úsvit
slunce kokrhá
a někdo nám dluží
mladý jarní nádech.
Den je nějak jiný.
To každý si neseme
holé paty do
kapkami uříznutého sadu
a dychtíme se dívat
do tváří.
Jsou bílé, černé, bílé.*

V MEZIDOBÍ

Na loktech chladly
žárovky ulice
a stíny obcházely tiše,
hrály si s pomalou chůzí.
Nechtělo se ti ještě domů,
ještě chvíli bys vdechovala
černý dým noci.

KOLEM OKEN

Jdou města nocí,
v řadě za sebou sedí
u zotvíraných bran.
Jdou a jako silné víno
chutná jim světlo — poválí na jazyku
a nad ránem se rozžehnávají.

SAZE

Janu Skácelovi

Za nešťastných dnů
je mé město plné černých sazí.
Nikde holubi.
Vlhko rýpe se pod kůži,
jedle v ustřižených nohavicích
zebou prsty kořenů.
To jen děti prchají
před mokrou tmou.

SCHOULENÝ ČAS

Tady jsem doma
a také přátelé s kaštanovými vousy,
ve kterých spí
prsty žen.
A tak nějak daleko sedí mraky.

NEBE NAD MĚSTEM

Trčí vzhůru.
Kostelů věže,
do oblak z prachu.
Zlaté báně v nedohlednu.
Mezi vyraženými příčkami
plotů kdosi choulí se
do sněhu
a po rozmoklé břěčce
vlekou se těžké nohy dne.
Nebe je v rozkladu.
Mrtvý je čas,
zakysl jako víno na patře.
Sbírá se vítr
a nese černou vůni jara.

BAHNHOF

Už půjdeme spát,
je čas vonící naftou,
je čas nehnutí.
Ulicí šlape poslední
pramínek dne,
těžce objímá
plíce.
Jen spi.
Možná ti to půjde lehce,
možná budou drobné tížiny.
Už půjdeme spát,
je čas vonící naftou,
je čas, co oči klíží mi.

* * *

Deštěm se utápím.
V proudech ledových ran,
v cizím městě
cizím kalem znamenán.

OSTRAVA

Venku bezčasí
odstáté,
jak pěna v desítce.
Děcka, valte spat!
Nad Svinovskými mosty
kouří se odevšad.

STARÉ TĚCHANOVICE

Slyšíte?
To často s každým
zacinkáním
bortí se velkolepé chvíle.
Možná to lví drápy
vyrývají do žuly.
A brány Altzechsdorfu
navždy se zdají zamčené.

ZIMA ZA MĚSTEM

Getsemanskou zahradou
pustě tlí vlčí krev.
Za městy ukrytá
křehká křídla světla.
A Jidáš tiše vchází do veřejí,
až u srdce nás bolí.
Tiše oněměl
větrem zpěv,
svár času klouže
po posteli.

SCHÁZÍM DNI

Jsem jenom tichým vykročením,
potupnou fanfárou v krvi poválené
modři.

Jsem skleněným dřevem,
vyrostlým z břicha světla.

I beze mne v palácích se stmívá,
za okny řve Boží úsvit.

A najednou scházím dni,
když přichází

– dusným svíráním –

v cizích domech mé cizí jméno a spí.

Znáte mou touhu.

Svým Městem jsem.

Tížiny

ROZMLUVA

Nepouštěj na mě
smečku slov
zda je hudba
mlčením,
zda je hlad
těla láskou,
zda žití
sakrováním mužů.
Čím to jednou
skončí?
Dvojím vyznáním
a malou
tichou ženou.

* * *

Pár kroků
nejistě od břehu.
A hned zase
nazpátek,
jen se smíchem
nenakazit.

U HRADEB

Mlčení větví poblíž cest,
holé ticho vyprášených mezí.
Čas jako zmuchlaná vlajka.
Nevlaje a není náš.
Jen vranám nepřekáží.

KOUSEK DOMOVA

Jedině tvé ruce
složené v hlíně
a smrt,
co táním nekončí.
Jedině to zůstalo z domova.
Je načase usmířit se
a pokorně prosit ticho,
ať mě neopustí.

PŘERAŽENÝ DEN

Roste to
utajené v nás
a ve vteřinách současných.
Souhlasně vydýchává.
Krok za krokem možná hořkne,
s každou barvou křičí
v půlkruhu duhy.
O zemi,
zkoušce ve vteřině poslední,
o lidském tahu krajinou,
který tak ještě dokáže křídlem
zachvátit prostor.

* * *

A Bůh je
mi v každém kroku –
zválený v pěšinách
protnutých do dálek
Moje nohy v něm měknou
jako měkla srdce zvonů.

ŽIVÝ

Někdy smutno je po lidech.
Někdy vlámaný jsem pod ledem,
s hrnkem stokrát zalité kávy.
Rozcestím veden nazpátek
srovnávat dluhy s časem.
Ani vykládat nemusím.
Protože ještě dokážu se
bát
a občas si živým
připadat.

TÍŽINY

Ucpaná jsou naše srdce.
Jako cesty,
když se povoz přepřahá.
Ucpaná jsou rozkoší.
Nad hladinou pačesy si držíme,
roubíky rveme si do chřtánů.

Vrátit se do těla,
k pahorkům v konečnu.
Nevkládat do něj nic,
kromě prázdna.
Poslouchat domykavost
a v maratónu každodenně
napodobovat bledé ticho.

NEDĚLE

Chladne mi oběd.
Stojím za žaluziemi,
odrážím se od talířů.
Za zády dveře
a jistě, navečer vítr,
co vhání pozdní do Teska.
Mlčky srkám z tvých
očí nadrobenou výčitku.

KAŽDÝM RÁNEM

Přečkáváme neustálá
setmění,
ale mlha uvnitř
přečkat nejde.
Zatmívá se obzor
a hvězdy jsou jen
rozlezlými ponravami.
V rozbřesku nečekají
ani spánek, ani tichý pláč.
Jen klidné nádechy
a den nakažený
vrzáním dřevěné podlahy.

NABLÍZKU

Tolik škrábanců
pro jednu holou krajinu,
kde žijeme v nelidském svítání.
Ať zůstane utajena,
ta velkohubá svoboda,
ať nemusíme se bát
být prostě jen
nablízku.

PŘEDJAŘÍ

Mdlé slunce noří se
v nedospané noci.
Zaděláno v němém
sněhu.

Pomalu odpařuje se tma,
co pod kalem se rodí.
Pohublá zeleň
už chvěje se z cest.

SVÁTOST

Kopcem ke Svákovu
táhne se procesí.
Před pokašlávajícími starci
ježatec korouhev nese.
Až opře ji o stěnu kaple,
dostane korunu.

OKTOBRANÍ

malému Metodovi

Sešlapaným listím
za paty podzimk
tahá.
Už brzy zaklíní se čas.

VZPOMÍNKA

V květnatých lůžcích stonů
trpí nejtišší lidé.
V padajícím dešti a sněhu
pár hodin od setmění
pláčou u hrobů těch,
co se nezdrželi.

NAVÁTO

Letos dříve je naváto
samotou ostrou.
Větve dubů zlomeny
tíhou pruských vran.
Lampy plné černé havěti
a kovový srpek luny.
Rozkován.

NEBE JE, KDYŽ...

Nach stele si
do polí
a podivné věci
spřádají se na nebi.
Ještě pořád neprší.

Pomalů a důkladně

Je dnes jakousi módou poezii úkolovat. Chtít po ní nejrůznější výkony a především angažovanost. Má se prý také nějak starat o svět, a to přímo. Nejlépe by asi bylo, aby polonahá hulákala na odborových či jiných schůzích a demonstracích. Ale to je právě kámen úrazu. Dobrá poezie neumí mluvit přímo, pořád ještě dokáže řeč brzdit, zneprůhledňovat, pořád pokukuje po člověku celém, kterého hledá a nad nímž, přesněji na něm drží svůj zdánlivě bezvýznamný prst. Ne jako lék, chraňbůh jako řešení, ale jako obyčejné lidské spolubytí. A taková poezie, zdá se mně, projevuje své angažmá zřetelněji, opravdověji.

Jsem rád, že se u nás taková poezie ještě pořád píše. A jsem dvakrát rád, že ji můžeme číst i u mladých autorů v jejich prvotinách, jako je tomu i v případě této knížky. Není to kniha – sebeprojekt. Je to pomalé a klidné putování. Mohlo by se zdát, že při ploužení městem, s výhledy do krajiny, stejně jako do rovnoběžek odjíždějících vlaků, se nic neděje. Svět je tu připraven pro záznam či zápis. Jenže poezie v této sbírce si s takovým tím tichým propadáním do krajiny nevystačí. Chce a jde dál a výš. V ptácích a podzimu se neohlašuje příkrašek města, ale stopa zdůrazňující naše ubývání, prožívané na prvotinu mladého básníka suverénně. V každém rohu města, kterým tu je i není Opava, se ohlašují lidská dramata. A mezi nimi především láska. Jakoby tato poezie záměrně nechtěla slyšet hlaholení nad koncem patosu a milostné poezie citlivě dobývané. Naopak – každý záhyb stehna či něčí ruky, zbledlý dech do mrazu vyřčeného slova upozorňují dokolečka na jedinečnost tohoto konkrétního kroku, této konkrétní ženy, světa, který lze ještě jakž takž držet.

Není to moc. Ostatně tam, kde se tato poezie utkaná z obrazů, zvuků a pachů pokouší svět obmýšlet, spíš selhává. Ale proč by kruciš musel básník mudrovat? Je. Bolestně zatím tuší svou pozici. Ale do klišé postskácelovské lyriky se neutíká. Prostě stojí. Asi nejlíp je této poezii v tom překrásném lidském okamžiku: stát na dlaždici, která, neusazena, vychrstla svou nahromaděnou kalnou vodu na světlé kalhoty. Tam, v tom nepatřičném a neočekávatelném pohybu jsme zakleti. Pro teď i napořád. Ta podložená noha se tu nikde neobjevuje explicitě, ale ta voda, taková voda, voda žal, tu šplíchá. Dobře nám i knížce tak.

Jakub Chrobák

Obsah

Městem jsem

PÍSEŇ O LIDECH A NEČASU.....	9
V MEZIDOBÍ.....	10
KOLEM OKEN.....	11
SAZE.....	12
SCHOULENÝ ČAS	13
NEBE NAD MĚSTEM.....	14
BAHNHOF	16
*** (DEŠTĚM SE UTÁPÍM).....	17
OSTRAVA	18
STARÉ TĚCHANOVICE	19
ZIMA ZA MĚSTEM	20
SCHÁZÍM DNI.....	21

Tížiny

ROZMLUVA	27
*** (PÁR KROKŮ).....	28
U HRADEB	29
KOUSEK DOMOVA.....	30
PŘERAŽENÝ DEN.....	31
*** (A BŮH JE)	32
ŽIVÝ	34
TÍŽINY	35
NEDĚLE.....	36
KAŽDÝM RÁNEM	37
NABLÍZKU	38
PŘEDJAŘÍ	39
SVÁTOST	40
OKTOBRANÍ.....	42
VZPOMÍNKA.....	43
NAVÁTO.....	44
NEBE JE, KDYŽ.....	45

Jakub Chrobák: Pomalu a důkladně 48

ONDŘEJ HLOŽEK

Tížíny

Vydalo nakladatelství Dalibor Malina, Vsetín 2011

Sazba písmem Garamond a grafická úprava Pavel Kotrla

Ilustrace Michaela Kumhala

Foto autora Adam Zupko

Tisk Grafia Nova, Rožnov pod Radhoštěm

Náklad 250 ks

ISBN 978-80-903890-7-6